

Sogsbro: Den ærede Rigsdagsmand, som nu satte sig, kom tilbage til Noget, han allerede havde ytret i Formiddags, nemlig de forfærdelige Følger af dette Forslag: Præstefrihed, Kirketugt og Egnende, som han aldrig kunde give sit Minde til. Jeg vilde ønske, at han havde paapeget, hvor disse Ting ligge i dette Forslag, thi naar han ikke kan det, har det aabenbart ikke Noget med Sagen at gjøre. Jeg skal hente et Billede fra den samme Biskop, som jeg beraabte mig paa i Formiddagsmødet. Han sagde engang, at fordi man gaar ud af en Byes Nørreport, behøver man ikke at falde i Sishavet, og saaledes behøver man heller ikke, fordi man stemmer for dette Lovforslag, at stemme for Noget af alt det Andet. Den ærede Rigsdagsmand kan lade det være og anvende sin Betsalenhed for at faae Andre til at gaar med sig til andre Sider, og var det saa farligt, som han fremstillede det, er jeg overbevist om, at ikke mange Medlemmer vilde gaar en anden Vej end den, han vilde. Men Sagen er, at den Retning, der vil, at Præsten skal kunne bortvise Folk fra Alteret, og at der skal være, om ikke Kirketugt, saa dog Menighedstugt, ikke vil det paa den Maade, han paastod, men kun naar Præsten handler i Forbindelse med Menigheden. Præsten kommer da til at blive foruden en Herrens Tjener ogsaa en Menighedens Tjener, og paa ingen Maade, hvad den ærede Rigsdagsmand vil have, han skal blive, en Menighedens Herre, en Sognepave. Er der Noget, der har ytret sig imod, at Præsten skal blive en Sognepave, er det den Mand, fra hvem den omtalte kirkelige Retning stammer, og jeg skal i saa Henseende henvisse til, hvad han for 30 Aar siden har sagt paa Tryk. Det er en stor Uret, der gjøres mod denne kirkelige Retning, naar man tillægger den saadanne Anstuelser, en Uret, der ingen Grund har, og hvis Gjenstand denne Retning maaskee med fuld saa megen Tve tvil kunde vise tilbage til dem, hvorfra den kommer. Jeg skal imidlertid ikke have omtalt dette Punkt, naar det ikke igjen var kommet frem og benyttet som et Skrammebillede imod dette lille Forslag.

Det var min Tanke, at jeg skal forsvare dette Lovforslag i dens Enkeltheder, efter at

have fulgt Forhandlingernes Gang, men jeg troer at kunne fritage mig derfor, efterat Indvendingerne mod Lovforslagets Enkeltheder ere blevne saa klart gjendrevne af flere andre Talelere. Der er blot et lille Mellembværende, jeg har med en enkelt æret Rigsdagsmand, for Saxhøbing (Varfod), der desværre ikke er tilstede, hvorfor jeg ogsaa kun ganske kort skal søge at klare hans Forhold overfor Forslaget. Han vil kirkelig Frihed ligesom vi, og dog træffer det sig saa uheldigt, at det ikke er første Gang, han kommer til at stemme imod de Forslag i denne Retning, som en Deel af os, navnlig min ærede Sidemand og jeg, foreslaar for Thinget, det er, troer jeg, fordi han vil naae denne Frihed paa een Gang. Naar han fremlægger et Forslag, skal det tage Alt med; han vil oprykke alt det Slette, han finder paa sin Vej, fra Roden af. Saaledes kunne vi ikke gaar frem. Vi iage det, vi for Diebliffet ansee for det meest Nødvendige, og alt det Andet lade vi ligge, maaskee til en senere Fremtid. Han vil, saaledes her have, at vi strax skulle betragte Biskoppen som en blot Kirkens Embedsmand og give ham den Myndighed, der vilde tilkomme ham som saadan. Dette kunne vi ikke, thi Biskoppen er for Tiden ikke alene Kirkens, men tillige Statens Embedsmand, og han udnævnes paa en Maade, der meget mere minder om det sidste end det første. Saalænge dette er Tilfældet, kunne vi ikke give ham en Magt, der alene tilkommer ham som Kirkens Biskop. Vi have sluttet os til det Bestaaende og ere endog gaaede et Skridt videre i den Retning, han ønskede, idet vi vilde, at Kandidaten først skal henvende sig til Biskoppen og prøves af ham, ja selvstændig kan ordineres af ham. Kun naar han nægter Indvielsen, skal han have Ret til at henvende sig ikke til Ministeren, men gjennem ham til Kongen, der da afgjør Sagen. Det maa man vel lægge Mærke til, at Afgjørelsen ligger hos Kongen og ikke hos Ministeren; thi Kongen skal efter Grundloven høre til den evangelisk-lutherske Kirke, og han maa, saalænge vi endnu have Levninger af den gamle Statskirkes Forhold, være Overhoved for Biskopperne, og det enten han saa er det, som den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den, Valgkreds (Tscherning) vil, i Egenkab af